Vlaanderen
is ondernemen

Handleiding SPARK

STRATEGISCH PROGRAMMA VOOR TOEGEPAST ONDERZOEK EN KENNISDELING

VERSIE OKTOBER 2026

Deze handleiding schetst het kader, het doel en de evaluatieprocedure en -criteria van het Strategisch Programma voor Toegepast Onderzoek en Kennisdeling, kortweg 'SPARK-projecten'.

SPARK IN HET KORT

Kenmerk	Modaliteit SPARK
Website	https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/spark Subpagina 'Aanvraagprocedure' bevat relevante documenten voor de opmaak van een projectvoorstel, toelichting bij het indienproces en een link naar het indienportaal voor SPARK.
Naam instrument	SPARK - Strategisch Programma voor Toegepast Onderzoek en Kennisdeling
Aanvragers	Organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding *(kortweg 'onderzoeksorganisaties' verder in dit document)*
Doel	Steun aan collectief praktijkgericht onderzoek, kennisvertaling en brede kennisverspreiding met het oog op implementatie bij een ruime doelgroep van ondernemingen.
Doelgroep	Primair: innovatievolgers, met nadruk op kmo's; in tweede orde non-profitorganisaties en niet-onderzoeksintensieve grote ondernemingen (go's) (i.e. niet onderzoeksintensief binnen het domein van het project).
Projectduur	Minimaal 12 maanden en maximaal 36 maanden.
Steunmodel	• 70% Basissteun • 10% private cofinanciering • 20% samenwerkingstoeslag indien sprake van een relevante, evenwichtige samenwerking tussen twee of meer onafhankelijke onderzoeksorganisaties
Maximaal projectbudget	1 miljoen euro (voor specifieke oproepen kan hiervan afgeweken worden).
Minimumomvang	1 VTE per projectjaar (voor specifieke oproepen kan hiervan afgeweken worden).
Relevante documenten voor de opmaak van een projectvoorstel.	• informatie op de website van VLAIO; • oproeppagina en VLAIO-nieuwsberichten: specifieke (eventueel afwijkende) modaliteiten en de timing van openstaande oproep(en); • handleiding SPARK: kader, modaliteiten en duiding bij de verschillende rubrieken in de aanvraagtemplate en het evaluatiekader; • evaluatierooster SPARK; • aanvraagtemplate: Word-document voor de opmaak van de projectaanvraag; • kostenmodel: Excel-template voor de opmaak van de projectbegroting; • handleiding bij het kostenmodel: verduidelijking bij de rubrieken in het kostenmodel; • het programmabesluit: SPARK-projecten vallen onder het besluit van de Vlaamse Regering dat steun regelt voor projecten rond collectief onderzoek en ontwikkeling (O&O) en collectieve kennisverspreiding. • Algemene Voorwaarden Innovatiesteun en Programmaspecifieke Voorwaarden voor SPARK-projecten: worden ondertekend bij indiening projectvoorstel.

Inhoud

1. Situering 4
2. Kenmerken 6
   - 2.1 Aanvragers, uitvoerders en onderaannemers 6
   - 2.2 Activiteiten 6
   - 2.3 Interactie met de doelgroep 7
   - 2.4 Projectduur/omvang, begroting, subsidie en cofinanciering 8
   - 2.5 Gebruik van de projectresultaten 9
   - 2.6 Kenmerken van partnerschap 11
3. Algemene aspecten van de projectaanvraag 13
   - 3.1 Infosessie(s) en voorbesprekingen 13
   - 3.2 Indienen aanvraag 13
   - 3.3 Ontvangst en ontvankelijkheid 14
   - 3.4 Evaluatieprocedure 14
   - 3.5 Evaluatiecriteria 15
   - 3.6 Na de beslissing 18
   - 3.7 Geheimhouding 19
   - 3.8 Privacy 19
4. Uitvoering en opvolging 20
   - 4.1 Overeenkomst(en) 20
5. Internationale samenwerking via CORNET/DUT 20
6. Definities en begrippen 22
7. Bijlagen 24
   - 7.1 Partnerschap 24

1. Situering

Kennis, innovatie en ondernemingszin zijn essentieel voor het concurrentievermogen van Vlaamse ondernemingen in een snel veranderende wereldeconomie. Innovatietrekkers en vroege gebruikers beschikken doorgaans over de capaciteit en expertise om te innoveren; zij kunnen nieuwe kennis opbouwen, implementeren en valoriseren. Daarbij wordt vaak beroep gedaan op /samengewerkt met organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding (onderzoeksorganisaties). Daarnaast is er heel wat generieke kennis die binnen de muren van deze organisaties wordt opgebouwd, die niet tot bij de ondernemingen terechtkomt.

Voor veel Vlaamse ondernemingen, in het bijzonder innovatievolgers, blijft de drempel om in te spelen op concrete kennis- en innovatienoden of -opportuniteiten echter te hoog (wegens gebrek aan tijd, middelen, expertise, absorptiecapaciteit). Hierbij gaat het vaak om kmo's. Zij vormen de primaire doelgroep van SPARK. De secundaire doelgroep zijn de non-profitorganisaties, de niet-O&O intensieve go's en O&O-intensieve go's waarbij het onderwerp van het project niet in hun kernactiviteiten valt. Tenslotte kan een innovatie vaak pas ingang vinden als bijkomende schakels binnen de waardeketen betrokken worden en kennis vergaren. Collectieve vormen van kennisverwerving en -overdracht door organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding zijn bijgevolg een belangrijk gegeven om binnen deze doelgroep te innoveren.

SPARK wil deze innovatiekloof verkleinen door:

- praktijkgericht collectief onderzoek door organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding te ondersteunen; samenwerking tussen deze organisaties te stimuleren; ondernemingen en intermediairen te betrekken bij de projectgenese (voortraject), -uitvoering (generieke cases) en -begeleiding (via een representatieve begeleidingsgroep);
- in te spelen op aangetoonde kennisnoden en/of gedragen innovatie-opportuniteiten bij de doelgroep;
- de kennis die binnen de onderzoeksorganisaties beschikbaar is, ontsluiten voor innovatievolgers;
- een geïntegreerde aanpak: van kennisverwerving (toegepast onderzoek), over kennisvertaling tot kennisoverdracht naar een ruime doelgroep;
- kennisabsorptie door ondernemingen verhogen door kennis en innovatieve oplossingen op maat aan te bieden, te valideren en te demonstreren;
- implementatie en valorisatie van onderzoeksresultaten te bevorderen en te versnellen;
- op korte termijn een zichtbaar veranderingstraject en concrete economische/maatschappelijke valorisatie bij een grote groep ondernemingen binnen de doelgroep (incl. waardeketen) na te streven.

Een goed SPARK-project voldoet aan volgende kenmerken:

- duidelijke kennis- of competentieverhoging bij een voldoende ruime groep van ondernemingen, die op korte termijn de aanzet vormt tot een zichtbaar veranderingstraject en aantoonbare meerwaarde bij de doelgroepondernemingen;
- de beoogde innovaties zijn voldoende concreet, toepasbaar en vernieuwend voor de doelgroep;
- de doelgroep is sterk betrokken bij het project;
- er is een duidelijk plan van aanpak voor een ruime verspreiding van de kennis en valorisatie van de resultaten, tijdens en ook na afloop van het project;
- de omvang van het project is in verhouding tot de omvang van de doelgroep en de vooropgestelde doelstellingen;
- het project is niet marktverstorend;

Het **finale doel van een SPARK-project** is dat een **ruime groep ondernemingen reeds tijdens de looptijd** van het project effectief op ondernemingsniveau aan de slag gaan met de verworven kennis uit het SPARK-project, en **een innovatie of veranderingstraject opstarten**. Dit aantal zal realistisch gezien lager liggen dan het aantal ondernemingen die tijdens de kennisverspreidingsactiviteiten bereikt zullen worden, maar het ambitieniveau moet in verhouding staan tot de projectomvang en zich niet beperken tot de leden van de begeleidingsgroep. Welke veranderingstrajecten of innovaties ((ver)nieuw(d)e producten/processen/diensten) verwacht worden en wat de economische en/of maatschappelijk impact daarvan is, is sterk afhankelijk van de doelgroep(en) en hun noden, en dien je in de projectaanvraag te duiden. Bij een aantal ondernemingen kan dit resulteren in meerdere innovaties/veranderingstrajecten. Tenslotte zijn er misschien ondernemingen die verwacht worden een omvangrijker vervolgtraject te zullen opstarten, zoals een ontwikkelingsproject (al dan niet gesubsidieerd).

Voor het opvolgen van het verloop/succes van het SPARK-project is een beperkte set van relevante indicatoren en bijhorende streefcijfers vereist. De **belangrijkste succesindicatoren (KPI's)** van een SPARK-project zijn:

1. KPI 1: 'Aantal unieke ondernemingen waar een innovatie of verandering wordt opgestart binnen de projectduur';
2. KPI 2: 'Aantal implementaties, lanceringen en/of gebruik van (ver)nieuw(d)e producten/processen/diensten door de doelgroepondernemingen';
3. KPI 3: 'Aantal ondernemingsspecifieke vervolgtrajecten'.

Indien het project zich richt tot slechts enkele ondernemingen en/of indien er nog veel fundamenteel onderzoek noodzakelijk is, beschikt VLAIO over andere steuninstrumenten, waaronder onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten (in samenwerkingsverband), ICON en cSBO.

2. Kenmerken

2.1 Aanvragers, uitvoerders en onderaannemers

Aanvragers/Uitvoerders

Een SPARK-project kan enkel aangevraagd worden door één of meerdere organisaties die de criteria vervullen van een 'Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding' (cfr. Europese definitie van Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding). Het vervullen van deze criteria valt onder de volledige verantwoordelijkheid van de aanvragende organisatie(s), ook tijdens en na uitvoering van het project. Elke projectaanvrager ondertekent hierrond een verklaring in het indienportaal.

Indien er wordt samengewerkt, moet de meerwaarde worden aangetoond en moet erop worden toegezien dat de middelen niet te sterk worden versnipperd. Het consortium moet ook een samenwerkingsovereenkomst opstellen die alle onderlinge afspraken regelt.

Indien een organisatie bereid is om pro memorie deel te nemen aan de projectuitvoering (zonder rechten op projectresultaat), kan dit. Deze kost is echter niet subsidiabel.

In functie van hun takenpakket binnen het project dient elke aanvrager (ook pro memorie) aan te tonen over de juiste competentie/expertise te beschikken. Daarbij dient ook de track record met betrekking tot de uitvoering en valorisatie van voorgaande projecten (met verwijzing naar projectnummer en looptijd) omschreven te worden. Daarnaast dient elke aanvragende organisatie aan te tonen hoe het project in de eigen onderzoeksroadmap past.

Onderaanneming

De aanvrager(s) kunnen mits onderbouwing van de meerwaarde en taakomschrijving in het werkplan, beroep doen op onderaannemers om specifieke expertise en competentie in te brengen in het project (bv. softwareontwikkeling, specifieke kennis omtrent wetgeving, samenwerking met een cluster of intermediair voor verdere dienstverlening en kennisverspreiding). Een onderaannemer ontleent de facto geen rechten uit het project.

Niet-Vlaamse organisaties in onderaanneming

Indien dit bijdraagt tot de efficiëntie en snelheid van het project, kan een niet-Vlaamse onderzoekorganisatie die voldoet aan de EU-definitie van onderzoeksorganisatie deelnemen als onderaannemer voor maximum 20% van de in aanmerking komende projectkosten. Waalse en Brusselse onderzoeksorganisaties, **wiens werking gericht is op versterking van de Vlaamse doelgroepondernemingen**, kunnen wel optreden als partner, voor maximaal 50% van de projectkosten.

De relevantie van de betrokkenheid van niet-Vlaamse onderzoeksorganisaties moet aangetoond worden. Dezelfde regels die gelden voor Vlaamse onderzoeksorganisaties zijn van toepassing. Daarnaast zijn er mogelijkheden om Europees samen te werken via CORNET-projecten.

Meer info over partnerschap is te vinden in paragraaf 2.6.

2.2 Activiteiten

De activiteiten binnen SPARK-projecten kunnen verschillen naargelang de concrete probleemstelling of uitdaging, maar moeten inhoudelijk voldoende samenhang vertonen. SPARK vertrekt daarbij vanuit een geïntegreerde aanpak, afgestemd op de noden en absorptiecapaciteit van de doelgroep. De component kennisbundeling en vertaalonderzoek moet in balans zijn met de component

kennisverspreiding. De kennis / technologie kan daarbij gehaald worden uit eigen onderzoeksresultaten, uit andere sectoren of uit het buitenland, mits daar geen onoverkomelijke eigendomsrechten op berusten. Waar nodig kan dit in het project worden aangevuld met toepassingsgericht onderzoek, op voorwaarde dat dit in balans blijft met de overige projectonderdelen.

Het is mogelijk dat het project nood heeft aan de selectie en uitwerking van een validatie- of demonstratiecase van (en eventueel bij) een lid van de begeleidingsgroep. Aanvragers dienen hun keuze voor een specifieke case te motiveren met aandacht voor de kennisopbouw die voortvloeit uit de case en de inherente risico's, conform de bepalingen in de Programmaspecifieke Voorwaarden. Om aan te tonen dat de projectactiviteiten niet gestuurd zijn, is het belangrijk te duiden hoe de kennisopbouw breed en niet-preferentieel toegankelijk zal worden aangeboden. Dit impliceert eveneens dat de aanvrager de marktconforme vergoeding van de onderneming voor het uitvoeren van de case moet kunnen motiveren. De door de onderneming gemaakte bijdragen mogen weliswaar op de marktconforme vergoeding in mindering worden gebracht.

Projecten die uitsluitend bestaan uit kennisverspreiding of demonstraties bij ondernemingen komen niet in aanmerking.

SPARK-projecten beogen valorisatie van bestaande kennis door concrete innovaties of veranderingen bij een zo ruim mogelijke groep ondernemingen ingang te doen vinden. Valorisatie betekent dat de ontwikkelde kennis bij voorkeur al tijdens het project effectief wordt geïmplementeerd door ondernemingen en/of organisaties uit de doelgroep. De projectaanvraag bevat daarom een duidelijke omschrijving van de voorziene activiteiten voor kennisverspreiding en valorisatie van de resultaten, afgestemd op maat van de doelgroepondernemingen en hun geografische spreiding. Daarbij ligt de focus op activiteiten die de grootste kans bieden op concrete innovaties of veranderingen bij de doelgroep tijdens of kort na het project. Er dient een duidelijk plan voorgelegd te worden om de projectresultaten ook na het project te verspreiden en toegankelijk te houden (kennisborging). Intermediairen kunnen daarbij een rol opnemen.

Voorbeelden van activiteiten die niet toegelaten zijn binnen dit programma (niet limitatief):

- 1-op-1 begeleiding van ondernemingen (zoals individuele hulp bij implementatie of bij het uitwerken van projectvoorstellen);
- 1-op-1 activiteiten met ondernemingen zonder (of onvoldoende) generieke leercomponent;
- prenormatieve activiteiten, proeven die nodig zijn voor registratie;
- strategisch basisonderzoek (hiervoor wordt bij FWO het SBO of binnen de clusterwerking het cSBO instrument gebruikt);
- zuivere roadmapstudies/marktstudies/voorbereiding internationalisatiestrategie;
- activiteiten die onder de basiswerking van de clusterorganisaties en/of federaties/collectieve centra en soortgelijke organisaties vallen;
- activiteiten die binnen het overige regulier instrumentarium van VLAIO gesteund kunnen worden (Innovatieve Startersteun, ontwikkelingsprojecten …);
- beleidsvoorbereidend werk;
- opleidingen/trainingen gericht op bovenstaande activiteiten.

2.3 Interactie met de doelgroep

Een programma waarbij basiskenmerken zoals draagvlak, collectief karakter, en focus op concrete toepassingen en veranderingen centraal staan, vereist een goede interactie met de doelgroepondernemingen. De doelgroep wordt actief betrokken bij de voorbereiding van nieuwe projectvoorstellen, bij de uitvoering van het project, en bij de kennisdoorstroming en valorisatie van de projectresultaten.

De betrokkenheid van de doelgroepondernemingen maakt deel uit van de evaluatie van een projectaanvraag. De aanvragers geven aan op welke manier de ondernemingen uit de doelgroep betrokken werden bij de voorbereiding en de opmaak van een projectaanvraag. Daarnaast wordt aangegeven op welke manier er met deze ondernemingen geïnterageerd zal worden tijdens de uitvoering van het project en eventueel na afloop (organisatie en frequentie van interactiemomenten, rol van de ondernemingen, afspraken met de ondernemingen, enz.).

Het betrekken van ondernemingen gebeurt via de oprichting van een functionele begeleidingsgroep, die bestaat uit een representatieve vertegenwoordiging van de doelgroep (en de waardeketen) en die op regelmatige tijdstippen (in functie van de opbouw van het werkplan, maar minimaal 2x per jaar) samenkomt. De leden van de begeleidingsgroep onderschrijven het belang van het project door actief samen te werken en o.a. te voorzien in de cofinanciering. Ze ontlenen hiermee geen rechten uit het project en staan toe dat de projectresultaten ruim verspreid worden. Ze weten dat ze via hun lidmaatschap representatief zijn voor de ruimere doelgroep van het project en dat de resultaten nuttig moeten zijn voor andere ondernemingen en/of non-profitorganisaties.

De projectaanvraag beschrijft de samenstelling van de begeleidingsgroep door opgave van ondernemingen en/of non-profitorganisaties die reeds toegezegd hebben. Hierbij wordt kort aangegeven wat hun motivatie is en wie de persoon is die VLAIO kan contacteren tijdens de evaluatie.

De samenstelling van de begeleidingsgroep, hun representativiteit voor de brede doelgroep en hun rol voor de latere (Vlaamse) valorisatie is een belangrijk onderdeel van de evaluatie. Indien de begeleidingsgroep nog niet volledig gekend is bij indienen van de aanvraag, geeft men aan welke ondernemingen bijkomend aangesproken zullen worden bij goedkeuring van het project. Elke onderneming met rechtspersoonlijkheid in de Europese Gemeenschap kan toetreden als lid van de begeleidingsgroep. Latere toetreding tot een project in uitvoering is altijd mogelijk (onder gelijke voorwaarden).

De begeleidingsgroep bewaakt de realisatie van de projectdoelstellingen, in het bijzonder het genereren van zichtbare veranderingen bij de doelgroep. Zij fungeert ook als klankbord voor (bijkomende) mogelijkheden van economische en maatschappelijke valorisatie van de projectresultaten. Deze begeleidingsgroep heeft geen sturende maar wel een adviserende rol.

2.4 Projectduur/omvang, begroting, subsidie en cofinanciering

Projectduur/omvang

De projectduur van een SPARK-project is in verhouding tot de doelstellingen, aanpak en omvang van de doelgroep, en bedraagt minimaal 12 tot maximaal 36 maanden. Een project kan in principe niet verlengd worden. Wanneer er sprake is van overmacht, kan men mits motivatie uitzonderlijk een beperkte verlenging van het project aanvragen.

Het projectbudget mag het maximum van € 1 miljoen niet overschrijden (grens kan in functie van de oproep aangepast worden) en staat in verhouding tot de doelstellingen, het ambitieniveau op vlak van bereikte en valoriserende ondernemingen en hun economische impact.

Begroting

De begrotingsaanvraag wordt opgemaakt per partner volgens de principes van de ‘Handleiding bij het kostenmodel’. Er is een Excel-template voorzien om de begroting op te maken. **Het gebruik ervan is verplicht**.

Voor SPARK-projecten zijn volgende afwijkingen op het kostenmodel of **aandachtspunten** in acht te nemen:

- investeringskosten zijn niet van toepassing, er moet maximaal gebruik gemaakt worden van de standaardkost/VTE voor de werkingskosten.
- organisaties die niet (100%) btw-plichtig zijn, kunnen het gedeelte van de niet-recupereerbare btw mee opnemen in hun projectbegroting.
- voor alle activiteiten die de aanvragers zelf niet uitvoeren, moeten de prestaties gefactureerd worden.
- een onderaanneming vanaf 10.000 EUR moet als 'externe prestaties' afgezonderd worden uit de werkingskosten en toegelicht worden (via toevoeging van een offerte of factuur van een vergelijkbare opdracht of via een gemotiveerde kostenschatting).
- bij de finale selectie van de onderaannemers dient de wet voor overheidsopdrachten gerespecteerd te worden.
- cofinanciering in natura: kosten voor geleverde goederen en diensten door ondernemingen uit de doelgroep moeten duidelijk opgegeven worden in de begrotingsaanvraag (als deel van de 'werkingskosten' of als 'externe prestaties'). Wanneer deze kosten verrekend worden in de cofinanciering moeten deze, ofwel door middel van facturatie (incl. btw), ofwel –wanneer de organisatie niet btw-plichtig is– door middel van een credit/debetnota, zowel vanuit de leverancier als vanuit de klant, ondubbelzinnig aangetoond kunnen worden.

Subsidie en cofinanciering

De subsidie voor SPARK-projecten bedraagt 70% van de aanvaarde begroting van het project. Een project met meerdere partners kan aanspraak maken op een samenwerkingstoeslag van 20% (zie ook sectie 2.6 *Kenmerken van partnerschap).*

Minimaal 10% van de begroting wordt gefinancierd met private bijdragen van de doelgroepondernemingen. Daarbij heeft elke onderneming de mogelijkheid om een bijdrage te leveren in de cofinanciering; individueel of via beroeps- en sectororganisaties. Dit kan door een rechtstreekse financiële bijdrage of door het aanleveren van goederen of diensten (bijdrage in natura). Bijdrage door beroeps- of sectorfederaties wordt beperkt tot 30% van de totale cofinanciering, bijdrage in natura tot maximaal 50%.

Indien de gerealiseerde cofinanciering meer dan 10% van de aanvaarde projectbegroting bedraagt, wendt de hoofdaanvrager het surplus, mits voorafgaande goedkeuring door de leden van de begeleidingsgroep, aan voor de uitvoering van bijkomende, projectrelevante taken binnen het lopende project.

De invulling van de cofinanciering wordt bij de financiële verslaggeving door VLAIO gecontroleerd. Bij het niet bereiken van de vereiste cofinanciering zal VLAIO de subsidie voor het betrokken project pro rata met de effectief ingebrachte en bewezen cofinanciering herzien.

De wijze waarop het cofinancieringsplan wordt ingevuld, maakt deel uit van de evaluatie (en opvolging) van het project en wordt gezien als een maat voor de betrokkenheid van de doelgroep. Er wordt verwacht dat minstens 60% en idealiter 80% van de cofinanciering reeds toegezegd (en onderbouwd) is bij indiening, en dat er een sluitend cofinancieringsplan kan voorgelegd worden voor het overige deel. Een upfront financieel engagement rechtstreeks van verschillende schakels in de keten geniet hierbij de voorkeur.

2.5 Gebruik van de projectresultaten

Wettelijke verplichtingen en kennisverspreiding

SPARK-projecten moeten voldoen aan de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie *(Nr. 2022/C 414/01) van 19 oktober 2022* en aan het Besluit van de Vlaamse

Regering van 25 mei 2018 tot regeling van steun aan projecten voor collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding *(BS van 10 juli 2018, blz. 55189)*. De voorgenoemde bepalingen blijven geldig tijdens en na het project. De overeenkomst expliciteert deze bepalingen en ook de afspraken via het Reglement van Orde en de Samenwerkingsovereenkomsten tussen de aanvragers moeten deze principes respecteren. Dit betekent oa dat de begunstigden de wettelijke verplichting hebben de projectresultaten op grote schaal bekend te maken en te verspreiden onder de doelgroepondernemingen. Bovendien moet de valorisatie van de in het project ontwikkelde kennis, die een economisch valoriseerbare waarde heeft, gebeuren aan marktconforme voorwaarden en is niet-exclusief. Elke geïnteresseerde onderneming of organisatie in de EU kan, op gelijke basis, een exploitatierecht op de projectresultaten kopen. De projectuitvoerder(s) ontvangen hiervoor een marktconforme vergoeding. De marktconforme vergoeding is gelijk voor alle ondernemingen in de EU, inclusief de leden van de begeleidingsgroep. De leden van de begeleidingsgroep kunnen reeds betaalde bijdragen in de cofinanciering van het project in mindering brengen van de te betalen marktconforme vergoeding. De activiteiten van technologie- of kennisoverdracht zijn beperkt tot de projectgerelateerde activiteiten van de projectuitvoerder(s) en de inkomsten uit deze overdracht moeten opnieuw in de kernactiviteiten van de projectuitvoerder(s) geïnvesteerd worden. De overige projectresultaten dienen door de projectuitvoerders breed te worden verspreid.

De aanvrager(s) beschrijven de aanpak van kennisverspreiding in de projectaanvraag, evenals de eventueel gemaakte afspraken hierrond met de (mede)aanvragers.

Eigendomsrechten

SPARK-projecten zijn gericht op kennisverwerving en -gebruik ten behoeve van een ruim collectief van ondernemingen. De focus moet dus liggen op kennis die bruikbaar is voor een hele reeks ondernemingen. Als zodanig wordt er niet gestreefd naar het genereren van nieuwe intellectuele eigendom (IE).

In elke projectaanvraag wordt er aangegeven welke eigendomsrechten er reeds bestaan en hoe de afspraken kunnen zijn met de ondernemingen bij verder gebruik van de projectresultaten. Projecten waar IPR-afspraken een te grote belemmering vormen voor de brede kennisverspreiding of ruime benutting van de resultaten krijgen in de selectie een **uitsluitingsscore**.

De overdracht van projectresultaten aan marktconforme voorwaarden is niet alleen geldig voor directe transfer, maar ook voor transfer via dienstverlening. Bij dergelijke dienstverlening moet de kost van het project in rekening gebracht worden zodat er **geen oneerlijke concurrentie** bestaat **met commerciële dienstverleners**. Wanneer de uitrol van het gebruik van de projectresultaten zal gebeuren via dienstverlening, is het aangewezen dat de bestaande spelers in de markt betrokken worden in de begeleidingsgroep. Indien de aanvragers dit onvoldoende in rekening brengen, kan dit aanleiding geven tot een uitsluitingsscore of kan VLAIO dit opleggen als voorwaarde tot subsidie.

Het projectconsortium stelt (na steuntoezegging) een **samenwerkingsovereenkomst** op. Deze regelt de (mede-) eigendom van de projectresultaten en de gebruiksrechten op de achtergrondkennis.

Indien opportuun voor de brede verspreiding en marktconforme overdracht van de kennis, kunnen de leden van het projectconsortium projectresultaten beschermen via octrooien. In dit geval, en bij overdracht van rechten naar een spin-off of andere organisatie van kennisbeheer, moet steeds contact opgenomen worden met VLAIO om aan te tonen dat dit geen belemmering vormt voor de ruime verspreiding en niet-exclusieve overdracht.

2.6 Kenmerken van partnerschap

Een SPARK-project kan in aanmerking komen voor een toeslag van 20% steun (samenwerkingstoeslag) als er een **daadwerkelijke** samenwerking is **tussen onafhankelijke partijen** met minstens één Vlaamse organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding.

Er zijn drie mogelijke scenario's waarbij het project in aanmerking kan komen voor de samenwerkingstoeslag:

- een daadwerkelijke samenwerking tussen/partnerschap van twee of meer aanvragende en Vlaamse organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding.
- een daadwerkelijke samenwerking tussen/partnerschap van een aanvragende Vlaamse organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding en een aanvragende organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding gevestigd in het Brusselse of Waalse Gewest mits diens activiteiten versterkend zijn voor de Vlaamse (doelgroep)ondernemingen en waarbij deze organisatie(s) niet meer dan de helft van de in aanmerking komende kosten voor haar rekening neemt (Besluit van de Vlaamse Regering dat steun regelt voor projecten rond collectief onderzoek en ontwikkeling (O&O) en collectieve kennisverspreiding, artikel 4).
- een aanvragende Vlaamse organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding met in onderaanneming een maatschappelijke organisatie die niet kan voldoen aan de criteria van organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding, maar waarvan de werking in hoofdzaak gericht is op versterking van de Vlaamse ondernemingen.

De maatschappelijke organisatie vervult een cruciale en niet-inwisselbare rol bij de projectuitvoering. De organisatie brengt specifieke expertise en competentie in die bij de aanvrager(s) niet beschikbaar is en de projectaanvraag bevat een duidelijke argumentatie hiervoor.

- een maatschappelijke organisatie met exploitatiezetel in het Brusselse of Waalse Gewest kan in onderaanneming beschouwd worden voor de samenwerkingstoeslag indien de werking in hoofdzaak gericht is op versterking van de Vlaamse ondernemingen. Dit is duidelijk beargumenteerd in de projectaanvraag.
- indien de organisatie in onderaanneming een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding is, dan wordt geen samenwerkingstoeslag toegekend. Deze organisatie dient op te treden als aanvrager voor toekenning van de samenwerkingstoeslag.

Onder **maatschappelijke organisatie** wordt begrepen: een non-profit organisatie die via haar werking streeft naar een brede maatschappelijke inbedding van oplossingen.

Om vervolgens aanspraak te kunnen maken op de samenwerkingstoeslag gelden voor elk van bovengenoemde scenario's volgende modaliteiten:

- de begrotingsverdeling tussen het consortium is minimaal 70/30, waarbij 70% het maximale deelbudget is voor een partnerorganisatie.
- daadwerkelijke samenwerking: de effectiviteit van de samenwerking is traceerbaar in het werkplan, de bijdrage per organisatie moet relevant zijn in het bereiken van de doelstellingen van het project, en de bijdrage per organisatie moet relevant zijn voor de doelgroep-ondernemingen van het project. De organisaties zijn complementair aan elkaar en hebben een versterkend effect op het project in het belang van de doelgroep.
- de samenwerking mag niet triviaal zijn. Voorbeelden van triviale samenwerking zijn: onderzoeksgroepen uit hetzelfde departement, *intramuros* onderzoeksgroepen, aanvragers waarvan de delta in expertise klein is,…

De validatie van het partnerschap is deel van het evaluatieproces. De kwaliteit en meerwaarde van het partnerschap wordt dus mee beoordeeld.

De validatie van het partnerschap met een maatschappelijke organisatie in onderaanneming is eveneens deel van het evaluatieproces. Zie bijlage 7.1 voor voorbeelden van partnerschappen die wel/niet in aanmerking komen voor de samenwerkingstoeslag.

3. Algemene aspecten van de projectaanvraag

3.1 Infosessie(s) en voorbesprekingen

Na de lancering van een oproep organiseert VLAIO infosessie(s) en voorbesprekingen. De data hiervan staan vermeld op de website.

Op de infosessie(s) wordt belangrijke informatie gegeven over de programmakenmerken, de evaluatieprocedure en -criteria, alsook nuttige tips voor de indiening van een aanvraag.

Er wordt ten zeerste aanbevolen een voorbespreking aan te vragen voordat een aanvraag wordt opgesteld. Tijdens een voorbespreking wordt advies gegeven over o.a. het opstellen van de aanvraag, de aanvaardbare kosten, de ontvankelijkheids- en selectiecriteria, de mogelijke samenwerking met derden, enz. Bij de aanvraag tot voorbespreking voegt men een korte samenvatting van het projectvoorstel en de eventuele vragen toe. Idealiter omvat deze korte samenvatting een eerste versie van het innovatiedoel van het project. Dit leidt tot de meest efficiënte feedback.

3.2 Indienen aanvraag

Het oproepdocument beschrijft het kader van de oproep in kwestie, waaronder de exacte data (bv. infosessies, deadline voor indiening). Communicatie gebeurt op de VLAIO-website en via de nieuwsberichten van VLAIO.

De indiening van een projectaanvraag is enkel mogelijk via een onlineportaal. Hoe u te werk moet gaan, staat, samen met alle aanvraag- en toelichtingsdocumenten, op de subpagina ‘https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/spark/aanvraagprocedure’ van onze website. Alle partners van een SPARK-project vullen individueel hun deel van de aanvraag online in. De rechtsgeldig vertegenwoordiger (of de mandaathouder van de rechtsgeldig vertegenwoordiger) van elke partner ondertekent online met zijn/haar eID de aanvraag. Pas dan is het project finaal ingediend en wordt ter bevestiging een samenvatting naar alle partners verstuurd. Nadien zijn geen wijzigingen meer mogelijk!

Er worden 2 templates ter beschikking gesteld:

- aanvraagtemplate SPARK-project
- template begrotingsaanvraag (‘kostenmodel’)

Het gebruik van de aanvraagtemplate is niet verplicht, het respecteren van de structuur (te leveren info en de volgorde van de hoofdstukken) wel. De aanvraag wordt in het Nederlands opgesteld. Voor de opmaak van de **projectbegroting** is het gebruik van de respectievelijke **template** wel **verplicht**.

Een volledige projectaanvraag is samengesteld uit 5 onderdelen:

- de algemene projectinformatie wordt structureel in het onlineportaal opgevraagd (met invulmogelijkheden voor elke partner in het project) en via eID ondertekend door de rechtsgeldige vertegenwoordiger(s) van elke partner;
- de projectidentificatie (incl. innovatiedoel);
- de projectbeschrijving (met maximaal aantal bladzijden!);
- de gedetailleerde projectbegroting (verplichte Excel-template);
- overige bijlagen en offertes voor externe prestaties vanaf 10.000 euro.

Om zeker niets te vergeten, is er in de aanvraagtemplate een checklist voorzien met de verschillende delen van de projectaanvraag.

3.3 Ontvangst en ontvankelijkheid

Na de indiening gaat VLAIO na of de projectaanvraag formeel ontvankelijk is aan de hand van de volgende criteria:

- indiening ten laatste op de sluitingsdatum en -tijdstip van de oproep;
- de aanvrager(s) voldoet aan de Europese definitie voor 'organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding'.
- het maximum aantal bladzijden van de projectbeschrijving is niet overschreden;
- afzonderlijk Excel-bestand met projectbegroting (kostenmodel);
- projectduur van minimaal 1 en maximaal 3 jaar;
- minimale bezetting van 1 voltijds equivalent (VTE) per projectjaar[1];
- maximaal projectbudget van 1.000.000 EUR[2];
- de aanvraagformulieren in het digitale indienportaal zijn volledig ingevuld en online via eID ondertekend door de rechtsgeldig vertegenwoordiger of zijn gemandateerde.
- de projectaanvraag is niet identiek aan een aanvraag die eerder onontvankelijk is verklaard of geweigerd is door het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, uitgezonderd als de eerdere weigering het gevolg is van budgettaire beperkingen.
- specifiek voor projectaanvragen die een (gedeeltelijke) herindiening zijn van een project dat bij een eerdere indiening niet gesubsidieerd werd, geldt dat de opmerkingen uit de beoordeling ten gronde verwerkt zijn in de vernieuwde aanvraag. Dit dient kort toegelicht te worden (zie aanvraagtemplate).
- de aanvraag bevat voldoende informatie om beoordeeld te kunnen worden.

De hoofdaanvrager ontvangt een automatisch bericht (e-mail) van de goede ontvangst van zijn aanvraag. De projecten die niet ontvankelijk worden bevonden, nemen niet deel aan de verdere evaluatie- en selectieprocedure en krijgen hiervan een aparte melding. De ontvankelijkheidscriteria blijven gelden tijdens de ganse behandelingsprocedure. VLAIO kan contact opnemen met de aanvrager(s) tijdens de ontvankelijkheidsanalyse ter vervollediging van de aanvraag.

3.4 Evaluatieprocedure

Er wordt na indiening standaard geen toelichtingsfase voorzien. In de periode tussen indiening en het college van deskundigen kan de projectadviseur, indien nodig, contact opnemen met de aanvrager(s) voor bijkomende informatie.

De aanvragen worden beoordeeld door VLAIO met advies van deskundigen. De deskundigen geven een advies op basis van de evaluatiecriteria, tijdens een mondeling college, zonder interactie met de aanvrager(s). Bij de organisatie van de colleges van deskundigen wordt gezorgd voor een optimale samenstelling en wordt belangenvermenging vermeden. Daarnaast kunnen ook leden van de begeleidingsgroep of andere doelgroepondernemingen bevraagd worden. Na afloop van de discussie op het college wordt een consensus-advies opgemaakt.

Op basis van de beschikbare informatie en het advies van de deskundigen, wordt door het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen (FIO) een beslissing genomen over de omvang en de aard van de subsidie, alsmede over de bijzondere voorwaarden en modaliteiten ervan. Onafhankelijk van de evaluatieprocedure kan het beslissingscomité bij het FIO een negatieve beslissing nemen of aanvullende voorwaarden stellen op basis van onvoldoende financiële draagkracht van de

[1] Voor SPARK-projecten die onderdeel vormen van een Europees project, wordt gekeken naar de minimale bezetting over het hele Europese project. Het Vlaamse deel van een Europees project kan dus een kleinere bezetting hebben.
[2] Tenzij anders vermeld in het oproepdocument. Daarnaast kan bij elke nieuwe oproep dit maximale bedrag indien nodig gecorrigeerd worden voor inflatie.

aanvrager of eventuele partners, het niet voldoen aan overige verplichtingen of vergunningen vanwege de overheid of niet-correct gedrag naar aanleiding van vorige aanvragen (inzake informatieverstrekking, inhoudelijke en financiële verplichtingen of verslaggeving).

Bij de selectie, en binnen de beschikbare middelen, zal het beslissingscomité bij het FIO rekening houden met de complementariteit van de projecten onderling en met een voldoende spreiding over sectoren en technologiedomeinen heen, om een voldoende diversiteit te bewerkstelligen in de gesteunde portfolio.

3.5 Evaluatiecriteria

SPARK-projecten worden beoordeeld op 9 criteria, **De evaluatiecriteria worden, net als deze handleiding en de indientemplate gepubliceerd op deze website.**

Als een projectaanvraag op één van de 9 criteria een score 'kritisch' haalt, wordt het project niet gesubsidieerd.

1. FIT IN HET PROGRAMMA

Een goed project speelt in op een concrete en relevante behoefte van de doelgroep of op een duidelijk onderbouwde opportuniteit. Het project is gericht op de realisatie van concrete innovaties of zichtbare veranderingen bij een duidelijk afgelijnde en voldoende ruime groep ondernemingen, door generieke kennis op te bouwen, te vertalen en op korte termijn toepasbaar te maken.

Het draagvlak binnen de beoogde sector(en) wordt overtuigend aangetoond, onder meer via onderbouwde intentieverklaringen en de actieve betrokkenheid van ondernemingen uit de doelgroep. Minstens 60% en bij voorkeur ≥80% van de vereiste cofinanciering bij indiening moet toegezegd zijn. Van een toezegging is sprake wanneer een onderneming haar engagement bevestigt in een gemotiveerde intentieverklaring (letter of intent), waarin ook het concrete bedrag van haar financiële bijdrage is vermeld.

De beoogde innovatiestap is relevant en vernieuwend voor de doelgroep en houdt rekening met haar absorptiecapaciteit. De aanvraag maakt duidelijk welke kennis of technologie vandaag ontbreekt, waarom de doelgroep die nodig heeft en hoe de projectresultaten tijdens en kort na afloop van het project zullen worden opgenomen en geïmplementeerd. De activiteiten vormen daarbij een samenhangend geheel en zijn niet beperkt tot basisonderzoek, loutere dienstverlening, een integraal demonstratieproject of een studieopdracht.

Een goed project leidt minstens tot een aantoonbare kennis- of competentieverhoging en vormt bij een ruime doelgroep de aanzet tot concrete toepassingen, innovaties of zichtbare veranderingen.

Een zeer goed project voldoet aan deze elementen en heeft bovendien het potentieel om een omvangrijke transitie in de beoogde sector(en) te realiseren, waarbij een volledig nieuwe werkwijze door een groot deel van de doelgroep wordt geïmplementeerd.

2. FIT IN DE EIGEN ROADMAP EN COMPLEMENTARITEIT

Een goed project sluit aantoonbaar aan bij de strategische langetermijnplanning, doelstellingen en visie van elke betrokken onderzoeksorganisatie. Het betreft geen losstaand initiatief, maar een logisch onderdeel van de eigen roadmap dat rechtstreeks bijdraagt aan de beoogde kennisopbouw, kennisoverdracht en valorisatie.

Daarnaast wordt het project helder gepositioneerd ten opzichte van eerder en lopend onderzoek binnen en buiten het consortium, bij andere onderzoeksorganisaties en bij ondernemingen, met inbegrip van relevante Vlaamse, Europese en internationale initiatieven. De aanvraag toont aan dat

het project complementair is ten opzichte van andere publiek gefinancierde activiteiten, rekening houdt met publiek beschikbare kennis en geen ongewenste overlap, belangenvermenging of marktverstoring veroorzaakt. Duidelijke synergieën met lopende projecten die de globale impact versterken, vormen een meerwaarde.

Het moet duidelijk zijn dat de resultaten op het einde van het project overgedragen worden aan actoren die hier zelf mee aan de slag kunnen gaan. Het opzetten van een eigen dienstverlening zonder effectieve overdracht van de resultaten leidt tot marktverstoring en past niet binnen het SPARK-programma.

3. TRACK RECORD

Indien de aanvragers eerder (rechtstreeks) VLAIO-steun hebben ontvangen voor de uitvoering van projecten, worden de resultaten en de valorisatie van deze projecten beoordeeld. Daarbij wordt nagegaan in welke mate de eerdere projecten goed zijn uitgevoerd en de vooropgestelde KPI's werden behaald, m.a.w. of de opgebouwde kennis ruim werd verspreid en de projectresultaten daadwerkelijk hebben geleid tot de beoogde toepassing of implementatie bij de doelgroepondernemingen. Een track record wordt als zeer goed beoordeeld wanneer de eerdere projecten de verwachtingen inzake toepassing of implementatie bij de doelgroep hebben overtroffen. Indien eerdere projecten slechts gedeeltelijk of niet aan de verwachtingen voldeden op het vlak van projectuitvoering, kennisverspreiding of valorisatie, zal dit zich vertalen in een lagere score. Wanneer de aanvragers nog geen relevante voorgaande projecten hebben uitgevoerd, wordt dit criterium niet afzonderlijk beoordeeld en heeft dit op zich geen negatieve impact op de score.

4. COLLECTIEF BEREIK

Een goed project is gericht naar een voldoende ruime, relevante doelgroep (focus op kmo's en niet-onderzoeksintensieve go's), die rechtstreeks baat heeft bij het project. De samenstelling van de begeleidingsgroep is representatief voor deze doelgroep (en de waardeketen) en het is duidelijk dat de leden van de begeleidingsgroep actief betrokken zijn bij het project (bij voorbereiding en tijdens uitvoering).

Een zeer goed project heeft een begeleidingsgroep die quasi de volledige sector vertegenwoordigt, rekening houdend met de geografische spreiding van de doelgroep-ondernemingen in Vlaanderen, en alle schakels uit de keten.

Projecten die zich richten op ofwel individuele ofwel een te beperkt aantal ondernemingen/organisaties (in verhouding tot de grootte van de sector in Vlaanderen) worden negatief beoordeeld. Ook projecten die zich rechtstreeks richten op consumenten of op (een grote groep) burgers komen niet in aanmerking. Er mag in geen geval een exclusieve relatie zijn met ondernemingen of non-profitorganisaties uit de doelgroep.

5. ECONOMISCHE IMPACT

Een goed project toont aan dat er potentieel is om de competitiviteit van de doelgroeporganisaties te verhogen. Dit potentieel is duidelijk ruimer dan enkel de begeleidingsgroep die in eerste lijn de resultaten kan toepassen. De globale economische impact (in termen van tewerkstelling, productiviteit, competitiviteit en/of investeringen) is belangrijk en situeert zich minimaal op het niveau van behoud van bedrijfsactiviteiten, tewerkstelling of investeringen. Het project bevat een duidelijke beschrijving en kwantificatie van de resultaten die het project kunnen betekenen op ondernemingsniveau (uitgesplitst over de verschillende doelgroepen heen) en breder op het Vlaams economisch weefsel. Hierbij dient steeds de met het project bereikte doelgroep in beschouwing te worden genomen.

De wijze waarop de resultaten na afloop van het project zullen geïmplementeerd worden, is haalbaar, realistisch en er zijn geen grote hindernissen die deze implementatie kunnen belemmeren. Het

engagement van de begeleidingsgroep en bij uitbreiding de doelgroepondernemingen om de resultaten na afloop van het project effectief toe te passen is groot.

Een project dat tot spillovereffecten in andere (dikwijls aangrenzende) sectoren leidt en/of dat een urgent probleem dat tot grote economische verliezen kan leiden, aanpakt, kan zeer goed scoren.

Projecten waarbij de economische meerwaarde onduidelijk en/of onbestaand is of waarbij er significante belemmeringen verwacht worden bij implementatie van de resultaten (wetgeving, IP belemmeringen, dure investering, …) zijn niet steunbaar.

6. MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Een goed project draagt bij tot het oplossen van een maatschappelijke uitdaging in termen van eco-innovatie (duurzaam materiaalbeheer, kringloopeconomie, cleantech), groene energie, zorg (vergrijzing, gezondheid), duurzame mobiliteit en logistiek, sociale innovatie in arbeids- en werkorganisatie, strategische autonomie, … De globale maatschappelijke impact is gedefinieerd en gemotiveerd. In het bijzonder is de wijze waarop men deze (aanzet tot) maatschappelijke impact kan aantonen gefundeerd en goed omschreven. De implementatie van de resultaten na afloop van het project is haalbaar en realistisch. Het potentieel van het project is duidelijk ruimer dan enkel de begeleidingsgroep die in eerste lijn de resultaten kan toepassen. Het engagement van de begeleidingsgroep en bij uitbreiding de doelgroeporganisaties om de resultaten na afloop van het project effectief toe te passen is groot.

Projecten met een maatschappelijke doelstelling die niet realistisch is doordat er significante belemmeringen verwacht worden bij implementatie van de resultaten (wetgeving, toekomstig beleid, te hoge overheidskost voor brede uitrol, dure investering, verwachte participatie burger/(lokale) overheden niet realistisch…) zijn niet steunbaar. Projecten met een maatschappelijke doelstelling die niet aantoonbaar is na afloop van het project zijn niet steunbaar.

7. PROJECTDOELSTELLINGEN (= INNOVATIEDOEL)

Projectdoelstellingen beschrijven de concrete, meetbare, realistische en tijdgebonden resultaten die het project moet opleveren. Ze sluiten aan bij de vastgestelde probleemstelling en de noden van de doelgroep en vormen de leidraad voor de ontwikkeling van doeltreffende oplossingen. Door de doelstellingen SMART te formuleren, wordt duidelijk wat haalbaar is en kan de voortgang van het project nauwkeurig worden opgevolgd.

Voor elk project wordt een beperkte set relevante kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) vastgelegd. Deze KPI's weerspiegelen het ambitieniveau van het project en hebben steeds betrekking op het aantal bereikte ondernemingen dat de projectresultaten daadwerkelijk zal implementeren. De vooropgestelde streefcijfers moeten daarom realistisch zijn en in verhouding staan tot de omvang van de beoogde (effectieve) doelgroep.

Indien de doelstellingen onvoldoende duidelijk, niet SMART uitgewerkt of niet realistisch zijn, of indien de samenhang met de verwachte oplossingen onvoldoende wordt aangetoond, komt de aanvraag niet voor steun in aanmerking.

8. AANPAK (KENNISOPBOUW EN -VERTALING)

De globale aanpak van een goed project is duidelijk, haalbaar en geschikt om (zowel de korte- als langetermijn-) doelstellingen van het project te realiseren. Er is een match tussen aanpak/projectuitvoering en de voorziene projectdoelstellingen en deze taken zijn uitvoerbaar binnen een termijn van 2-3 jaar met de voorziene middelen. Belangrijk element is de goede verhouding tussen enerzijds de activiteiten die gebeuren in het kader van het vertaalonderzoek zelf (literatuurstudie, testen in het laboratorium, theoretisch werk, maken van prototypes, modellen, …) en anderzijds de taken die gebeuren samen met de doelgroep (in eerste instantie met de leden van de

begeleidingsgroep) met het oog op het opleveren van een gedocumenteerd tastbaar en gevalideerd resultaat (testcases, het voorzien van proefsettings, enz.). Het project geeft aan hoe men, bij het niet behalen van bepaalde mijlpalen, het project zal bijsturen.

Het project moet voorzien in een realistische personeelsinzet en begroting, in lijn met de doelstellingen en het werkplan. De aanvraag maakt tevens duidelijk hoe het project voortbouwt op de aanwezige expertise en infrastructuur.

Een project kan zeer goed scoren op dit criterium indien een uitgesproken rol voorzien is voor de doelgroepondernemingen bij de uitvoering van de experimenten in het project. Deze experimenten hebben steeds als doel het vergaren van generieke kennis.

9. AANPAK (KENNISVERSPREIDING EN VALORISATIE)

Een goed project bevat een duidelijk, samenhangend en realistisch kennisverspreidings- en valorisatieplan. Dit plan beschrijft hoe de opgebouwde en vertaalde generieke kennis tijdens het project wordt overgedragen naar een voldoende grote groep ondernemingen, die ruimer is dan de leden van de begeleidingsgroep. De geplande activiteiten zijn voldoende divers en frequent, sluiten aan bij de noden en absorptiecapaciteit van de doelgroepondernemingen en zetten hen aan om de projectresultaten tijdens of kort na afloop van het project te implementeren.

Het werkplan voorziet een evenwichtige verhouding tussen kennisopbouw, kennisvertaling en kennisverspreiding. Het consortium toont bovendien aan over de nodige expertise en middelen te beschikken om de kennisverspreidings- en valorisatieactiviteiten doeltreffend uit te voeren en het beoogde bereik te realiseren.

Ook na afloop van het project moet de opgebouwde kennis verder worden verspreid, geborgd en toegankelijk blijven voor de doelgroep. De aanvraag beschrijft daarom hoe de resultaten duurzaam beschikbaar worden gesteld, wie daarvoor verantwoordelijkheid opneemt en welke rol doelgroepondernemingen en eventuele intermediairen vervullen bij de verdere verspreiding en valorisatie.

Een project kan zeer goed beoordeeld worden op dit criterium wanneer het ook kennis en goede praktijken uit complementair onderzoek integreert, kennis projectoverschrijdend deelt en meer dan gebruikelijk inzet op kennisverspreiding na afloop van het project, zodat een aantoonbaar langetermijneffect ontstaat.

Een onevenwicht tussen kennisopbouw en kennisverspreiding, een te beperkt bereik of het ontbreken van een overtuigend plan voor de borging en verdere verspreiding na afloop van het project kan leiden tot een mindere score van het project op dit criterium.

3.6 Na de beslissing

Na beslissing wordt een overzicht (projecttitel, aanvrager en eventuele medeaanvrager(s)) van de gesteunde SPARK-projecten gepubliceerd op de VLAIO-website.

De projectfiche met de besluitvorming wordt aan de aanvrager(s) overgemaakt bij bekendmaking van de beslissing. Er wordt standaard een nabespreking aangeboden, die zeker bij een negatieve beslissing sterk aangeraden wordt. Hiervoor kan contact opgenomen worden met spark@vlaio.be, met een duidelijke vermelding van het projectnummer.

In het geval van een positieve beslissing komt een overeenkomst tot stand tussen het FIO en de projectaanvragers (zie hoofdstuk 4: Uitvoering en Opvolging).

Georganiseerd beroep

De aanvragers kunnen beroep aantekenen bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen tegen de beslissing van onontvankelijkheid, weigering van de selectie van een projectaanvraag, negatieve beslissing (geen toekenning subsidie), ingebrekestelling, herziening of terugvordering van de subsidie.

Voor de procedure wordt verwezen naar deze webpagina: https://www.vlaio.be/nl/vlaio-netwerk/spark/vervolgstappen/beroep-aantekenen-spark

Het beroep moet gebaseerd zijn op duidelijke, concrete en verifieerbare elementen in de ingediende projectaanvraag en aanvullingen die volgens de aanvragers niet correct werden geapprecieerd. Voortschrijdend inzicht sinds projectindiening valt hier niet onder.

In het kader van CORNET-projecten kunnen aanvragers bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen geen beroep aantekenen tegen de beslissing van onontvankelijkheid, weigering van de selectie van een projectaanvraag of negatieve beslissing, gezien het internationale evaluatieproces.

Klacht

Als je ontevreden bent over de wijze van behandelen door VLAIO kan je te allen tijde schriftelijk, mondeling of elektronisch klacht indienen. Deze klachten worden binnen de 45 dagen na ontvangst behandeld. Klachten over een negatieve beoordeling van een aanvraag kunnen slechts ingediend worden nadat een georganiseerd beroep tegen de beslissing bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen werd ingediend en behandeld.

3.7 Geheimhouding

Alle personeelsleden van VLAIO, externe deskundigen en leden van het beslissingscomité bij het FIO zijn ertoe gebonden alle informatie vertrouwelijk te behandelen en geen gegevens aan derden mee te delen of aan te wenden ten voordele van zichzelf.

3.8 Privacy

Het FIO is verantwoordelijk voor de bescherming van de gegevens die in het kader van de uitvoering van een project worden verzameld (i.h.b. projectaanvraag en verslaggeving). Deze informatie kan bijvoorbeeld gebruikt worden in het kader van beleidsevaluaties over het effectieve bereik van het SPARK-programma. Voor de wijze waarop deze bescherming wordt geregeld, werd een privacybeleid uitgewerkt. Verdere bepalingen zijn voorzien in de Programmaspecifieke Voorwaarden van toepassing op SPARK-projecten.

4. Uitvoering en opvolging

4.1 Overeenkomst(en)

In het geval van een positieve beslissing komt een overeenkomst tot stand tussen het FIO en de projectaanvrager(s).

Om de overeenkomst onmiddellijk tot stand te doen komen na de beslissing verklaren alle (mede)aanvragers bij de digitale indiening van een projectaanvraag de volgende voorwaarden te aanvaarden:

- de Algemene Voorwaarden Innovatiesteun;
- de Programmaspecifieke Voorwaarden voor SPARK-projecten.

Beide documenten zijn te raadplegen op de subpagina vervolgstappen van onze website.

De **overeenkomst** tussen de partijen en het FIO komt tot stand op **de beslissingsdatum van de subsidietoekenning**, tenzij de begunstigde binnen één maand na verzending van de beslissing tot subsidietoekenning kenbaar maakt het project niet op te starten.

De succesindicatoren (KPI's) met bijhorende streefcijfers worden in de **beslissing tot subsidietoekenning** vastgelegd. Het is de bedoeling om op die manier het verloop/succes van de projectuitvoering te kunnen monitoren, met name op vlak van de concrete innovaties/veranderingen die men wil realiseren bij een voldoende ruime groep van ondernemingen.

Indien er meerdere aanvrager(s) zijn, stellen zij onderling een samenwerkingsovereenkomst op die de praktische samenwerking regelt, evenals de afspraken inzake de eigendom en valorisatie van de projectresultaten (zie art. 4.3 Algemene Voorwaarden Innovatiesteun). De samenwerkingsovereenkomst wordt ter goedkeuring voorgelegd aan VLAIO optredend voor het FIO.

De uitbetaling van de subsidie gebeurt in voorschotten, in principe jaarlijks voorafgaand aan de periode waarop deze betaling betrekking heeft. De voorschotten worden uitbetaald na vervulling van de noodzakelijke voorwaarden, zoals voorzien in de **beslissing tot subsidietoekenning**.

5. Internationale samenwerking via CORNET/DUT

VLAIO is partner in **CORNET (Collective Research NETwork)**. CORNET bevordert internationale netwerking en samenwerking rond collectief onderzoek. Binnen CORNET zijn er geregeld oproepen (meestal twee per jaar). Deze worden gepubliceerd op de website van CORNET.

Vlaamse partners kunnen met een SPARK-project deelnemen in CORNET. Om deel te nemen zijn er minstens 2 partners uit de deelnemende landen vereist.

De internationale aanvraag 'CORNET' en een Vlaams addendum, die de elementen bevat die noodzakelijk zijn voor het bepalen van het nut en de toegevoegde waarde voor Vlaanderen, moeten samen ingediend worden. Aanvragen binnen CORNET doorlopen een andere evaluatieprocedure dan aanvragen binnen SPARK, maar de kwaliteitsvereisten zijn vergelijkbaar. Voor meer informatie wordt verwezen naar de VLAIO-website.

Driving Urban Transitions (DUT) is een Europees partnerschap dat door middel van onderzoeks- en innovatie-initiatieven tracht om stedelijke uitdagingen aan te pakken en probeert om lokale autoriteiten te helpen bij hun transitie naar een duurzamere toekomst.

De internationale aanvraag ‘DUT’ en een Vlaams addendum, die de elementen bevat die noodzakelijk zijn voor het bepalen van het nut en de toegevoegde waarde voor Vlaanderen, moeten samen ingediend worden. Aanvragen binnen DUT doorlopen een andere evaluatieprocedure dan aanvragen binnen SPARK, maar de kwaliteitsvereisten zijn vergelijkbaar. Voor meer informatie wordt verwezen naar de VLAIO-website.

Voor projecten in het kader van een internationale samenwerking wordt standaard de samenwerkingstoeslag van 20% toegekend.

6. Definities en begrippen

- **Besluit:** Besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot regeling van steun aan projecten van collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding (B.S. 10.07.2018);
- **Onderneming**: iedere entiteit, ongeacht haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent.
- **Kleine of middelgrote onderneming (kmo)**: een onderneming die voldoet aan de volgende voorwaarden:
    - in de onderneming werken gemiddeld niet meer dan 250 personen voltijds (of equivalenten) tijdens het kalenderjaar dat voorafgaat aan dat waarin de tegemoetkoming wordt aangevraagd;
    - de onderneming realiseert in het kalenderjaar dat voorafgaat aan dat waarin de tegemoetkoming wordt aangevraagd een omzet, exclusief btw en accijnzen, van minder dan 50 miljoen EUR of een balanstotaal van minder dan 43 miljoen EUR;
    - niet meer dan 25% van het kapitaal van de onderneming is rechtstreeks of onrechtstreeks in het bezit van één of meerdere ondernemingen die zelf niet aan de definitie van kleine of middelgrote onderneming voldoen, met uitzondering van publieke investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen of, als er geen controle wordt uitgeoefend, institutionele beleggers.
- **Vlaamse Instelling van hoger onderwijs:** de instellingen vermeld in artikel II.2 (Vlaamse universiteiten) resp. artikel II.3 (Vlaamse hogescholen) van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013.
- **Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding (of: Onderzoeksorganisatie):** een entiteit (zoals universiteiten of onderzoeksinstellingen, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoek gerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering, de kosten en de inkomsten van die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed over dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de onderzoekscapaciteit van deze entiteit of tot de door haar verkregen onderzoeksresultaten genieten (zie definitie Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding in punt 16 ff) van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Kaderregeling O&O&I 2022/C414/01).
- **Economische activiteiten van een Onderzoeksorganisatie:** contractonderzoek in opdracht van het bedrijfsleven, het verhuren van onderzoeksinfrastructuur en consultancy activiteiten (voetnoot 39 bij punt 20 van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie Kaderregeling O&O&I 2022/C414/01).
- **Niet-economische activiteiten van een Onderzoeksorganisatie**:
    - primaire activiteiten van onderzoeksorganisaties en onderzoeksinfrastructuren, en met name:
    - opleiding met het oog op meer en beter gekwalificeerde menselijke hulpbronnen. In lijn met de rechtspraak en de beschikkingspraktijk van de Commissie, en zoals uiteengezet in de mededeling over het begrip „staatssteun" en de mededeling betreffende diensten van algemeen economisch belang (DAEB's), wordt openbaar onderwijs dat binnen het nationale onderwijsstelsel in hoofdzaak of volledig wordt gefinancierd door de Staat en onder staatstoezicht staat, als een niet-economische activiteit beschouwd;

- onafhankelijke O&O met het oog op meer kennis en een beter inzicht, met inbegrip van O&O in samenwerkingsverband, wanneer de onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur bij daadwerkelijke samenwerking betrokken is;
- brede verspreiding van onderzoeksresultaten op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis, via bijvoorbeeld onderwijs, open access-databases, open access-publicaties of open source-software;
- activiteiten inzake kennisoverdracht, wanneer deze worden uitgevoerd door de onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur (met inbegrip van afdelingen of dochterondernemingen daarvan) of samen met, of namens andere dergelijke entiteiten, en alle winst uit deze activiteiten opnieuw in de primaire activiteiten van de onderzoeksorganisatie of onderzoeksinfrastructuur wordt geïnvesteerd. Aan het niet-economische karakter van die activiteiten wordt niet afgedaan door het feit dat het verrichten van de overeenkomstige diensten via openbare tenders wordt ingekocht bij derden.
- zie ook punt 20 van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Kaderregeling O&O&I 2022/C414/01).

- **Kennisverspreiding:** brede verspreiding van onderzoeksresultaten op een niet-exclusieve en niet-discriminerende basis, via bijvoorbeeld onderwijs, open access-databases, open access-publicaties of open source-software. Zie beschrijving in punt 20a van de Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (Kaderregeling O&O&I 2022/C414/01).
- **Marktconforme voorwaarden:** het leveren van een dienst (of exploitatierechten) gebeurt aan:
  - marktprijs (modaliteiten om te komen tot vaststelling van de marktprijs zijn bepaald in punt 30 van de Kaderregeling O&O&I 2022/C414/01);
  - indien er geen marktprijs is: volledige kosten + redelijke winstmarge.

7. Bijlagen

7.1 Partnerschap

Als het SPARK-project wordt uitgevoerd door meerdere partners, kan het project in aanmerking komen voor 20% samenwerkingstoeslag.

De beoordeling van de meerwaarde van het partnerschap voor het project maakt deel uit van de evaluatie. Merk op dat een aangevraagd partnerschap dat beoordeeld wordt als bv. triviaal, aanleiding kan geven tot een mindere score van het SPARK-project.

Er zijn drie mogelijke scenario's waarbij een SPARK-project in aanmerking komt voor de samenwerkingstoeslag. Daarnaast dienen een aantal voorwaarden vervuld te zijn (zie sectie 2.6).

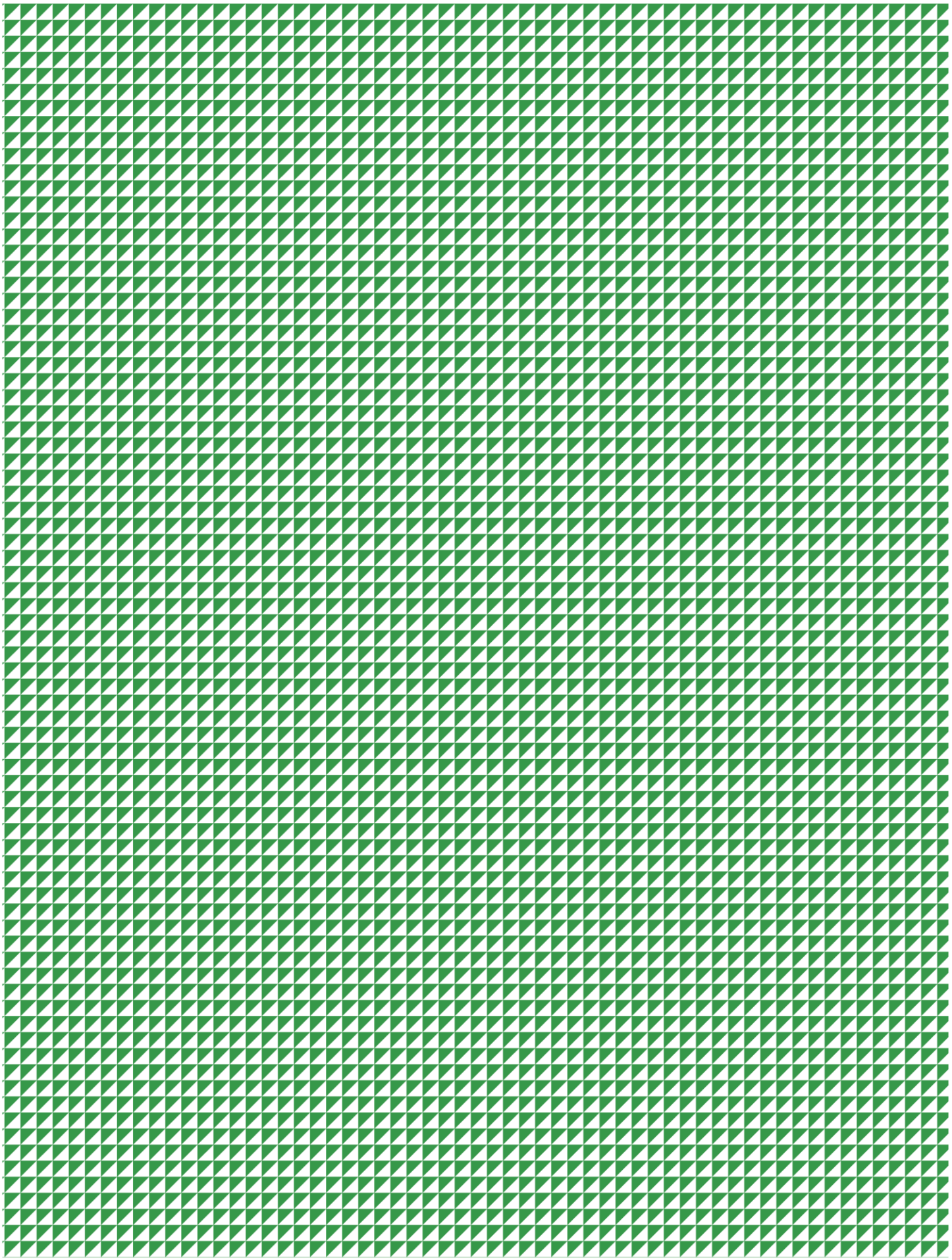
Voorbeelden van mogelijke partnerschappen
Onderstaand overzicht is ondersteunend, maar niet exhaustief.

Voor een potentieel accepteerbaar partnerschap geldt dat er moet voldaan zijn aan de voorwaarden zoals gesteld in sectie 2.6.

Partner 1	Partner 2	samenwerkingstoeslag	reden
O1	O2	Ja	
O > Departement X > Groep Y	O > Departement X > Groep Z	Nee	Triviale samenwerking.
O– Faculteit X	O– Faculteit Z	Ja	
O	Inwisselbare onderaannemer.	Nee	Geen partnerrol.
O	Niet-inwisselbare onderaannemer (=onderneming) in functie van tech/kennis van de onderaannemer.	Nee	Steun aan commerciële activiteiten.
O	MO als onderaannemer.	Ja	indien gemotiveerd, essentieel, …

O= organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding (waaronder ook Hoger Onderwijs en eventueel speerpuntclusters)*;*

MO= maatschappelijke organisatie met in hoofdzaak activiteiten gericht op ondernemingen.

VLAIO - Marie-Elisabeth Belpairegebouw - Simon Bolivarlaan 17 - 1000 Brussel